

DM ajánló

MA

AZ IFJÚSÁGI IRODÁBAN (Dózsa Gy. u. 5.) 13-tól 18 óráig polgári szolgálattal kapcsolatos tanácsadás; 15 és 18 óra között társasjáték-klub.

GYERMEKJÖLÉTI tanácsadás és civil információ szolgáltatások 16 órától a Gyermeksors Alapítvány irodájában (Dózsa Gy. u. 5.).

A CSILLAGVIZSGÁLÓ (Kertész utca) 18 és 21 óra között látogatható.

A PRT ZENEKAR zenétáncos bulit tart a „Kócsag” söröző pinceklubjában, 21 órai kezdettel.

A SZOTE-KLUBBAN 22 órától Buddy Holly házibuli Gajdács Zoltánnal.

A REGÓS BENDEGÜZBAN 22 órától Moonlight party Dj. Mangele-vel.

DR. ZLEHOVSZKY Ilo- na 13-15 óráig ingyenes jogi tanácsadást tart a Munkás Művelődési Otthonban (Fő fasor 9.).

HOLNAP

JÁTSZÓHÁZ a Szászországi Gyermekek házában 9-től 12 óráig.

FÓNIA SZ telefonkártya-klub 9-től délig a Tisza L. krt. 14. alatt.

MŰZEUMI MATINÉ: délelőtt 10 órakor természet- tudományi foglalkozás a Tengerek mélyén című kiállításban Kincskereső bűvárkodás címmel a Móra Ferenc Múzeumban. Foglalkozásvezető: dr. Csizmazia György. Vendég: Kovács Pál bűvárfotós.

MACSKÁSSY IZOLDA grafikusművész hagyományos születésnap kiállítása nyílik a MTE SZ színházban (Kígyó u. 4.) 17 órakor, a „G” Galéria rendezésében. A tárlat január 15-ig tekinthető meg.

LELKEM MOSOLYA címmel ingyenes meditációs előadás lesz 16-tól 18 óráig a Bálint Sándor Művelődési Házban.

A VÁROSI ROCK-KLUBBAN (Juhász Gyula Művelődési Központ) 19 órai kezdettel fellép a „válogatott rügyek” etno folk zenekar.

AZ ALKOTÓHÁZ (Árboc u. 1-3) programja: ma, 15.30-tól fazekas szakkör, 16-tól alkotó csemeték klubja; holnap, 14 órától szöveg szakkör.

A Kaáli Intézet működése zavartalan

DM-információ

Tegnap lapunkban adtuk hírül, hogy a szegedi Kaáli Intézetben személyi változás történt, s hogy egyelőre a budapesti intézet munkatársai veszik át – *Gáti István* akadémikus vezetésével – a szegedi páciensek ellátását. A hozzánk érkezett telefonokból kiderült, félreérthetően fogalmaztunk, aminek okán többen úgy értelmezték a leírtakat, hogy a szegedi Kaáli Intézetben nem, hanem a fővárosban fogadják a pácienseket. Ezzel szemben: a szegedi lombikbébi-centrum folyamatosan, ugyanúgy mint eddig, működik tovább, a betegellátást itt helyben végzik a speciálisan e területre kiképzett szakorvosok.

Negyedszázada az operaszínpadon Figaro se borbély

A szegedi operatársulat ma este újra műsorra tüzi Kovalik Balázs tavaly bemutatott *Sevilla, se borbély* című előadását. Rossini népszerű operájának szokványosnak nem nevezhető színreviteléről az egyik vezető fővárosi kritikus azt írta: belesápad az irigységbe, ha arra gondolt, hogy a szegediek többször is megnézhették ezt az előadást. A darab egyik főszerepét, Figarót, a borbélyt Vághelyi Gábor alakítja remek humorral és természetes eleganciával. A Szegeden élő baritonista a Magyar Állami Operaház tagja, ugyanakkor a Szegedi Nemzeti Színházhoz is éves szerződés fűzi. Legutóbb *Masettót* játszotta a Don Giovanni-ban.

Vághelyi Gábor: „Kovalik Balázs vevő volt a poénjaimra.”
(Fotó: Gyenes Kálmán)

Hogyan lett operaénekes?

– Nagyon szerettem a zenét, gyerekkoromban hegedülni tanultam, és mindenképp zenei pályát akartam választani. Sajnos azonban a hegedüléshez borzasztóan sokat kellett gyakorolni, amit viszont nagyon utáltam. Operabérlétem volt, szüleim hat-hétéves koromtól rendszeresen magukkal vittek az előadásokra, így hamar megszerettem a műfajt. A hegedülést sokáig folytattam, de annyira szenzális nem voltam, mint Paganini, így kitarató gyakorlás nélkül nem számíthattam sok sikerre. A fürdőszobában viszont rendszeresen énekeltem, s amikor megjelent egy hirdetésben, hogy tehetségkutatót rendeznek a zeneakadémián, apám biztatására elmentem, és elénekeltem Sarastro áriáját. Forrai Miklós tanár úr biztatására felvételiztem a zeneakadémiára. Nem vettek fel, ezért prózaibb foglalkozást választottam. Az OTP-nél dolgoztam, közben pedig estin diplomát szereztem a számvetési főiskolán. Nem sokáig bírtam éneklés nélkül, ezért jelentkeztem a Honvéd Művészegyüttes kórusába. Három év múlva, 1974-ben Vaszy Viktor fel-

vett a szegedi operatársulatba szólistának.

Milyen szerepben mutatkozott be először?

– Augusztus végén kezdődött a színházi szezon, de előtte már a Pomádé király új ruhája című Ránki-opera tájelőadásain a Kapitány szerepét énekeltem. A Szegedi Nemzeti Színházban a Don Pasquale Malatesta doktorával debütáltam. Vaszy egy év múlva nyugdíjba vonult, de utána is sokszor hívott koncertjeire énekelni. Feljártam hozzá tanulni, nagyon tiszteltem, óriási tudású művész volt. A szegedi operatársulat kicsit még mindig abból él, amit ő teremtet meg. Kialakította a repertoárt, és neki volt köszönhető, hogy értő közönség nőtt fel.

Sokfélért énekel az elmúlt 25 évben, melyik szerepkör áll önhez a legközelebb?

– Szerepköröm, hangfajom legfontosabban a német „kavalléri bariton” kifejezéssel határozható meg. Ez nem az a hangfaj, amire Magyarországon azt szokták mondani: ha fent megjelenne, ami lent hiányzik, akkor közepén nagyon jól szólna. Ez a kifejezés Németországban valójában egy átmeneti hangfajt jelöl, amely nagyon széles

szerepkörre alkalmas. Ilyen az én hangom is. Nem állítom, hogy Leonard Warren vagy Melis György szintjén tudok megoldani minden bariton-szólomat, de megbízható színvonalon.

Hogyan látja a szegedi operatársulat jelenlegi helyzetét?

– A szegedi operaegyüttesnek ma is van sansza. Tehetséges fiatal énekesei éppúgy akadnak, mint nagy repertoárral rendelkező, tapasztaltabb középkorúak. Azt persze nem lehet összehasonlítani, hogy amikor idekerültem, 120 opera-előadást játszottunk évadonként, ma pedig hatvanat sem.

Milyen szerepeket énekel ebben az évadban?

– Decemberben mutattuk be Pécsen a Don Carlóst, amelyben Posát játszom. Szegeden a Nabucco és Az ezred lánya premierjére készülünk, s ezekben is kaptam szerepet, valamint a felújítandó Pillangókisasszonyban Sharpless leszok. Az Operaházban az évad végén a Borisz Godunovban az egyik jezsuitát játszom.

Melyik volt pályája során a legkedvesebb alakítása?

– Egyet nem tudnék kiválasztani. Fél éve voltam a szegedi együttes tagja, ami-

kor Vaszy harmadik szereposztásában rám osztotta Jago szerepét. A premierre azonban mindkét tapasztaltabb kollégám kidőlt a sorból, így én énekeltem a bemutatón. Ennek a szerepnek köszönhettem, hogy elfogadott a társulat és a közönség. Úgy ítélték meg, lehet rám számítani. Később a Figaro házassága Figarójával sikerült a karrieremet elindítanom. Szerződöttem Operaház, foglalkoztatni kezdett a Filharmonia, és Ferencsik Jánossal is együtt dolgozhattam, lemezfelvételek közreműködője lehettem.

A „Sevilla, se borbély” Figarója ebben a rendezésben különösen hálás feladat...

– Pécsen és Szegeden is énekeltem már ezt a szerepet, ám Kovalik Balázs rendezése nagyon újszerű, semmiben sem hasonlít a korábbiakhoz. Olyan poénok is szerepeltek benne, amelyeket egy hagyományos rendezésben sohasem csinálhattam volna meg. Balázs viszont vevő volt rájuk. Negyedszázad alatt rengeteg rendezéssel dolgoztam, de nagyon kevés olyannal találkoztam, aki már az első próbán abszolút pontosan tudta, hogy mit akar csinálni.

Hollósi Zsolt

miről írt a DM?

75 éve

Értekezlet a főiskolák ügyében

A parlamentben fontos értekezlet volt Klebelsberg Kunó gróf vallás és közoktatási miniszter elnöklésével. Az értekezleten részt vett Teleki Pál gróf, volt miniszterelnök és számos egyetemi dékán és egyetemi tanár, valamint a kultuszi-

nisztérium több vezető tisztviselője. Fontos főiskolai kérdéseket beszélt meg a miniszter a megjelentekkel, szó esett arról a memorandumról is, amelyet az egyetemi ifjúság a numerus clausus ügyében adott át a miniszternek. (1924)

50 éve

Szeged exportja

A tervgazdálkodás előnye Szeged város exportjában is jelentős mértékben mutatkozik. Legnagyobb exportforgalmunk a Szovjetunió felé irányul. A hatalmas méretű paprikaexport után most a polgármesteri jelentésből kitűnően az Első Kecskeméti Konzervgyár szegedi telepe 225 ezer

liter borpárlatot és tíz vagon gyümölcsöt szállít a Szovjetunióba. Ugyanakkor Ausztriába két vagon gyümölcsöt, míg Bizóniába tizenhét vagon szárított borpárlatot exportálunk. A váport után most a polgármesteri jelentésből kitűnően az Első Kecskeméti Konzervgyár szegedi telepe 225 ezer

25 éve

A legsikeresebb totózők

A szakállas totórekordok sorába tartozott az 1965. májusában kifizetett 1 millió 548 ezer 98 forint, amelyet Újpesten vettek fel. Néhány hete azonban ez a csúcsmegdől 1 millió 659 ezer 647 forint nyereggé, amit egy hatgyermekes családaya, egy fehérvári ktsz bedolgozója nyert. A harmadik helyezett egy ócsai fiatalember,

aki 1973-ban nyert, a negyedik pedig egy dunajvárosi fiatalasszony, aki ötlet szerűen kitöltött szelvényrel nyert 1972-ben. A nagyerők listáján még csak mutatóban sem szerepel olyan, aki hivatalosan foglalkozik a labdarúgással, s szakértelmével, s az esetleges kulisszatitkok ismeretével netán szerencse- többelhez juthatna. (1974)

Átlagosan 11,4 százalék

Emelkednek a postai díjak is

Munkatársunktól

Átlagosan 11,4 százalékkal kell többet fizetnünk a postai szolgáltatásokért az idén, mint tavaly. A helybe szóló, harmadik grammnál kisebb súlyú szabványlevelekre 27, a távolsági levelekre pedig 32 forintos bélyeget kell ragasztani. Egy helyi levelezőlap 24 forintba, vidékre pedig 27 forintba kerül.

A szomszédos országokba ugyanannyiért küldhetünk szabványmeretű, 20 grammnál kisebb súlyú levelet, mint-ha itthonra szólna, vagyis a ta-

rifa 32 forint. Az ajánlott levelekre a tavalyi 65 helyett 79 forintot kell fizetni, viszont nem változott a tértivevény és az expressz kézbesítés külön-díja, az előbb továbbra is 25, míg az utóbbi 160 forint maradt. A két kilogrammnál ki-sebb súlyú, belföldre szóló kiscsomag díja egységesen 200 forint. Értéket tartalmazó küldeményt célszerű értékle-véként postára adni, ennek a díja – az alapdíjon felül – a megjelölt érték minden ezer forintja után 18, de legalább 126 forint.

Dlusztus Imre

Futballizmus (18.)

vetelményeinek. Nálunk, s mindenütt keleten azok léphetnek be a körbe, akik maguk is hasonlatosak a bent lévőkhöz. Itt az számít, aki professzionális szinten csal. A jó edző megmagyarázza a semmit, az ügyes szakosztályvezető magának csippen a költségeretből, a korszerű ügyvezető elnök visszapénzt kap az asztal alatt átnyújtott aláírási pénzből, a magyar futballista pedig nagy rutinnal uralodik a szemétdomb fölött.

Mindez azért, mert ebben az országban negyven éve magára hagyták a nemzeti kultúra egyik fontos elemét, a labdarúgást. Magára hagyták anyagilag, szellemileg, szervezeten és morálisan is. Ebben a világban hosszú éveken át csak a máshová nem kellő, harmad-negyed-osztályú párt- és tanácsi vezetők kaptak beosztást, akik mindenféle átélés, érintett-

ség nélkül nézegették-méreggették, hogyan küzdenek az elemekkel a megmaradt nagyok: Baróti, Lakat, Illóvics és Mezey.

És ezek a sebhelyek se kelő, se hová sem vezető vezérek időről időre leváltották a szövetségi kapitányt, amikor a csaló bírót, a bundázó játékos és a semmit sem gondoló, edzőpályát csak vonatablakból látó szövetségi apparátscsikot kellett volna elcsapni, ráadásul nem csupán sugallták, de egyenesen maguk gerjesztették a tévhitet, hogy a mi futballunk elsősorban szövkap kérdés. Így aztán elcsámcsogott a nép a végtelenül komoly kapitánygondokon, míg iszákos, dohányos, izomtónus nélküli, sprintelni és szabályosan szerelni képtelen, a tiszta csüddel való pontos lövést nem ismerő, egyetlen pontrúgás variációt önmagától ki nem

találó sértődékeny milliómosok foglalták el azokat a pályákat, ahol valaha Bogyszi futballozott.

Nyugodtan kijelenthető, hogy Magyarországon az aranycsapat szétszállingózása után nem született egyetlen olyan átfogó döntés, ami a labdarúgás fejlődését szolgálta volna: sem törvény, sem rendelet, sem bajnoki átszervezés, sem egyéb MLSZ-intézkedés. A tennivalók olykor-olykor szerepet kaptak, született részis-kerek is, azután jött a törvénytörő kudarc, így labdarúgásunk történetének fő jellemzője a megszokottóság. Elfogytak a pályák, elfogytak a csapatok és eltűntek a gyerekek. Aki lépni akart, elgáncsolták, aki dolgozni akart, föltartóztatták, akinek gondolata volt, kigúnyolták.

Két emberöltőnyi a lemaradásunk.

A futballban ma itthon

dolgozók reflexei egészen mások, mint a nyugatiaké. Itthon bedől az öltöző, a klubszobában koszt fagyaszt a hűtőgép, lóg a bele a serdülők mindhárom labdájának, de kétszázert jut zsebbe a harmincnyolc éves, szomszéd faluból átcsábított sztárnak az aláírásért, odaát viszont világlátással felszerelt, kitűnő minőségű füves pályákon zajlik a közönségszóró, otthonos és csinos az öltöző, szépek a padok, izlésesek a reklámtáblák és a legmodernebb segédeszközökkel oktadják a gyerekeknek a játék fogásait.

A rendszerváltással bekövetkezett helyzetben húzták rá a földet a foci koporsójára. Az a fajta gátlástalan ügyeskedés, amely szerencsés esetben tízmilliókat hozhatott a kárpótlásban vagy a felszámolási eljárásban gyorsan eligazodó hazánkfiának, jól fizetett a futballba belépő pénzmosóknak is.

A labdarúgás: kapcsolatrendszer.

Az a tehetséges, és kellőképpen gátlástalan manöve-

rező, aki belépett a közege, hamar újabb megrendelőre, szállítóra, csendes társra lett a stadionok körül.

Fura kapcsolatok jöttek létre. A pártapparátusból a labdarúgás elpozícióiba szédtült vezetők, miután elvesztették támaszaikat – a fővel-társat, a nagyvállalati fejest és a tanácsi főmuftit, egy szóval a rendszert –, gyorsan fölkeresték a közönséget, befogadták a szocializáció alsó szintjén lévő újgazdagokat: csempészeket, olajosokat, szeszhamisítókat, lányfutatókat és autótulvajokat, akik aztán lelkesen elfoglalták a helyi pártelit székeit a páholykban.

A futball pusztulása befejeződött. Soha ennyi bunda, erőszak, fenyegetés, trágárság és mucaai kivagyiság nem lepte el a hazai labdarúgást, mint a kilencvenes években. Laczkóék és Benkóék már nem tehetek semmit. Volt, ki tűrt, más elgyöngyülve azonosult, megint más sunyin várta a fejleményeket.

S jött a Kovács-éra.

(Folytatjuk.)